

TİCARİ MEVZUAT BÜLTENİ

Sayı : 7
Yıl : 1
Haziran 2016

Ticari Mevzuatta Gelişmeler Bülteni TTK ve Diğer İlgili Mevzuat

HAZİRAN 2016 SAYISI

- 2 Haziran 2016 tarih ve 29730 sayılı Resmi Gazete’de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından “FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİNİN KURULUŞ VE FAALİYET ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK” yayımlanmıştır. Bu değişiklik ile 24/4/2013 tarihli ve 28627 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik’in 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Konuya ilişkin değişiklik metni aşağıda yer almaktadır.

Değişiklik Öncesi	Değişiklik Sonrası	Açıklamalar
Ana sözleşme değişikliği ve sermaye artırımı MADDE 7 (3) İkinci fıkra uyarınca Kuruma gönderilecek raporların bankalarda bağımsız denetim yapmaya yetkili kuruluşlarda görevli yeminli mali müşavirler veya serbest muhasebeci mali müşavirler tarafından onaylanması zorunludur.	Ana sözleşme değişikliği ve sermaye artırımı MADDE 7 (3) İkinci fıkra uyarınca Kuruma gönderilecek raporların, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Yapılan değişiklikle Sermaye artırımlarına ilişkin ana sözleşme değişiklikleri, Ana sözleşme değişiklik tasarılarının, konu ile ilgili yönetim kurulu kararının ve bir önceki sermayenin ödendiğinin tespitine ilişkin rapora ek olarak, sermaye artırımın iç kaynaklardan gerçekleştiriliyor olması halinde iç kaynakların sermayeye ilave edilebilirliğine ilişkin tespit raporunun, iç kaynaklara

	<p>ve ilgili mevzuat çerçevesinde, şirketlerde bağımsız denetim yapma yetkisini haiz kuruluşlarda görevli bağımsız denetçiler tarafından onaylanması zorunludur.</p>	<p>başvurulmadan gerçekleştirilecek sermaye artırımlarında ise arttırılacak tutarın her türlü muvazaadan âri olarak nakden ödeneceğine ilişkin beyanların daha önce YMM veya SMMM'ler tarafından onaylanması zorunluluğu mevcutken 2 Haziran 2016 tarihinden itibaren bunun ancak şirketlerde bağımsız denetim yapma yetkisini haiz kuruluşlarda görevli bağımsız denetçiler tarafından yapılabileceğini düzenlemektedir.</p>
--	--	---

- 9 Haziran 2016 tarih ve 29737 sayılı Resmi Gazete’de Bakanlar Kurulu’nun 2016/8871 sayılı “Ülkemize Turist Getiren (A) Grubu Seyahat Acentalarına Destek Sağlanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar” yayımlanmıştır. Bu Karar ile 2016/8508 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın 3 üncü maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiş ve yeni bir fıkra eklenmiş ayrıca 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Konuya ilişkin değişiklik metinleri aşağıda yer almaktadır.

Değişiklik Öncesi	Değişiklik Sonrası	Açıklamalar
Destek Faaliyeti Madde 3 - (1) Ülkemize; Antalya Gazipaşa-Alanya, Antalya, Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum havalimanlarına tarifeli ve tarifersiz (charter), İzmir Adnan Menderes ve Kütahya Zafer havalimanlarına ise tarifersiz (charter) uçak seferleriyle 1 Nisan-31 Mayıs 2016 tarihleri arasında turist getiren (A) grubu seyahat acentalarına, turistik uçak seferi başına 6.000 Amerikan Doları destek sağlanır.	Destek Faaliyeti Madde 3 - (1) Ülkemize; Antalya Gazipaşa-Alanya, Antalya, Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum havalimanlarına tarifeli ve tarifersiz (charter), İzmir Adnan Menderes ve Kütahya Zafer havalimanlarına ise tarifersiz (charter) uçak seferleriyle 1 Nisan-31 Ağustos 2016 tarihleri arasında turist getiren (A) grubu seyahat acentalarına, turistik uçak seferi başına 6.000 Amerikan Doları destek sağlanır. Tarifeli Uçak seferlerinde, seyahat	Yapılan değişiklikle ülkemiz döviz getiren seyahat firmalarına verilen desteğin süresinin sonu 31 Mayıs’tan 31 Ağustos’a uzatılmıştır. Ayrıca eklenen fıkra ile yolcu kapasitesi 200’ün üzerindeki uçaklar bakımından bir özendirici hükümlerle destek miktarının %30 fazla olmasına ilişkin koşullar belirlenmiştir.

	<p>acentalarına verilecek destek tutarı, seyahat acentalarının getirdiği turistlerin uçaktaki yolculara oranı esas alınarak hesaplanır</p> <p>(4) 200 ve daha fazla koltuk sayısına sahip uçaklarla yapılan tarifersiz (charter) uçak seferlerinde en az 150 yolcu getirmek kaydıyla, birinci fıkrada yer alan destek tutarı 1 Haziran-31 Ağustos 2016 tarihleri arasında %30 oranında artırılarak uygulanır.</p>	
<p>Finansman ve Ödemeler Madde 5 - (3) Ödemeler, ibraz edilen belgedeki giderlerin ödeme belgesi tarihindeki “Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kurları” listesinde yer alan döviz satış kurları esas alınarak Türk Lirası cinsinden yapılır.</p>	<p>Finansman ve Ödemeler Madde 5 - (3) Destekleme ödemeleri, turistik seferin gerçekleştirildiği ayı takip eden ayın ilk iş günü “Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kurları” listesinde yer alan döviz satış kurları esas alınarak ABD Doları karşılığı Türk Lirası cinsinden yapılır</p>	<p>Yapılan değişiklikle ülkemize döviz getiren seyahat acentalarına verilecek desteklerin Türk lirası cinsinden değil Amerikan doları cinsinden yapılması düzenlenmiştir.</p>

- 18 Haziran 2016 tarih ve 29746 sayılı Resmi Gazete’de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından “Bankacılık Hizmetlerinin Erişilebilirliğine Dair Yönetmelik” yayımlanmıştır. Bu yönetmelik ile Bankacılık hizmetlerinin engelli bireylere ulaştırılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenerek, Bankaların bu konudaki sorumlulukları tespit edilmiştir. Konuya ilişkin yönetmelik metni aşağıda yer almaktadır.

BANKACILIK HİZMETLERİNİN ERİŞİLEBİLİRLİĞİNE DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, bankacılık hizmetlerinin engelli müşterilerin erişim ve kullanımına uygun hale getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 80 inci maddesi ile 93 üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarına ve 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun 7 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) ATM: Otomatik para çekme işleminin yanı sıra diğer bankacılık işlemlerinin tamamının veya bir bölümünün gerçekleştirilmesine imkân veren elektronik işlem cihazlarını,
- b) Banka: 5411 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- c) Engelli: 5378 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan engelliği,
- ç) Erişilebilirlik Standartları: 5378 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan erişilebilirlik standartlarını,
- d) Kart: 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan banka kartlarını ve kredi kartlarını,

- e) Kart çıkaran kuruluş: 5464 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan kart çıkaran kuruluşu,
f) Müşteri: Banka ile herhangi bir sözleşme ilişkisi içinde olup olmadığına bakılmaksızın, bankanın sunduğu hizmetleri kullanan ya da kullanmak isteyen kişileri,
g) POS: Kart ile ödeme gerçekleştirilmesine imkân veren, donanım ve yazılımdan oluşan her türlü cihazı,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler

Bankacılık hizmetlerinin erişilebilirliğine ilişkin genel ilkeler

MADDE 4 – (1) Banka, hizmetlerini ve ürünlerini planlarken, engelli müşterilerin kullanımına ilişkin gereksinimleri dikkate alır.

(2) Banka, hizmetlerini engelli müşterilerin kullanımına uygun halde sunar, hizmet sunulan alanları ve hizmetleri erişilebilirlik standartlarına uygun hale getirir.

(3) Banka, personelinin engelli müşterilere yardımcı olmasını sağlar. Müşterilerle doğrudan etkileşim halinde olan personeline, engelli müşterilerle iletişim hususunda eğitim verir.

(4) Banka, sunduğu bankacılık hizmetlerine yönelik erişim, kullanım ve güvenlik ile ilgili hususlarda engelli müşterilerini bilgilendirir. Yapılan bilgilendirmede müşterinin engel durumu dikkate alınır.

(5) Banka, tabela, levha ve uyarıların yeterli büyüklükte olmasını, arka planlarının üzerindeki yazılar ile zıt renklerden oluşmasını ve yeterli miktarda aydınlatılmasını sağlar. Mümkün olan durumlarda renklendirmede yeşil ile kırmızı renklerin birlikte kullanımından kaçınılır, yazı ve işaretçilerde kabartma kullanılır.

(6) Ekranlardaki ve kâğıt üzerindeki yazılarda, teknik bir imkânsızlığın bulunmadığı durumlarda, küçük yazı tiplerinden, iki yana yaslamadan ve sadece büyük veya sadece küçük harf kullanımından kaçınılır. Satır araları olabildiğince fazla seçilir. Kullanılan yazı tipi, harflerin ve rakamların birbirlerinden kolaylıkla ayırt edilmesine olanak tanır.

(7) Bankacılık hizmetlerine ilişkin sözleşmelerin, banka internet sayfalarından sesli bilgilendirme ve işaret dili çevirisi yapılmış video biçimlerinde erişilebilir olması sağlanır. Bankacılık hizmetlerine ilişkin sözleşmeler, hesap özeti, PIN, parola gibi müşteriye iletilen bilgi ve dokümanlar, talep

halinde, gerekli güvenlik sağlanarak engelli müşterilere Braille alfabesi, sesli bilgilendirme, işaret dili çevirisi yapılmış video gibi farklı biçimlerde sunulur.

(8) %40 ve üzeri oranda engelli olduğuna ilişkin belgenin aslını veya banka tarafından onaylanacak suretini müşterisi olduğu bankaya ibraz eden ayırt etme gücüne sahip kişiler, bu Yönetmelik kapsamında engelli kabul edilir. 70 ve üzeri yaştaki fiil ehliyetine sahip kişiler, müşterisi olduğu bankaya herhangi bir bildirimde bulunmaksızın bu Yönetmelik kapsamında engellilere tanınan haklardan faydalanabilir.

(9) Banka, sekizinci fıkra kapsamında kendisine belge ileten engelli müşterilerin engel durumuna ilişkin bilgiyi tutar. Bu Yönetmelik kapsamında engellilere tanınan haklara dair müşterinin bilgilendirilmesi Bankanın sorumluluğundadır.

(10) Banka, kişilerin engel durumuna ilişkin tuttuğu bilgilerin gizliliğini sağlamaktan sorumludur. Bu bilgileri kimseyle paylaşmaz, yetkisiz erişime karşı korur ve personelinin bu bilgilere erişimlerini en az yetki prensibiyle sınırlar.

(11) Banka, engelli müşterilerine bu Yönetmelik çerçevesinde sunduğu kullanımı kolaylaştırıcı veya bilgilendirici hizmetler dolayısıyla, müşterilerinden ek ücret talep edemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ATM Cihazları

ATM cihazları üzerinden sunulan hizmetlerin erişilebilirliğine ilişkin genel ilkeler

MADDE 5 – (1) ATM ekranları; ışık, karanlık gibi faktörler neticesinde görüntünün kalitesinin düşmesini ve görünmez olmasını önleyecek şekilde seçilir.

(2) ATM ve çevresinin yeterli miktarda aydınlatılması, ancak ışığın ATM'yi kullanacak müşterinin gözünü olumsuz etkilememesi sağlanır.

(3) ATM kontrol tuşları telefon standardına uygun şekilde konumlandırılır. Tuşlar boyutları ve aralarındaki mesafe itibarıyla birbirine karıştırılmayacak şekilde yeterli alanda konumlandırılır. Tuşların kullanımının engelli müşterilere zorluk çıkarmayacak şekilde en az fiziksel hareket ve güç gerektirir nitelikte olması sağlanır.

(4) Para alma, para yatırma, kart ve fiş yuvaları ile kulaklık girişi engelli müşterilerin kolaylıkla ve güvenli bir şekilde erişebileceği ve kullanabileceği şekilde tasarlanır ve konumlandırılır.

(5) Banka, bütün müşterilere aynı seviyede mahremiyet imkânı sunar; engelli müşterilerin ATM'yi kullanırken vereceği ya da ATM'den alacağı kişisel veya kritik bilgilerinin gizliliğini sağlayacak tedbirleri alır.

(6) Engelli müşteriler, engel durumuna ilişkin bilgi bankada mevcutsa, asgari olarak kendi hesaplarıyla ilgili bakiye sorgulamak, para çekmek, para yatırmak, kredi kartı borcu sorgulamak ve kredi kartı borcu ödemek için, yurt içinde kurulu tüm ATM'leri herhangi bir ek masraf ve ücrete tabi olmadan kullanırlar. Söz konusu işlemlerin hem banka kartı hem de kredi kartı kullanılarak gerçekleştirilebilmesine yönelik gerekli altyapı sunulur.

Ortopedik engelli müşterilerin erişimi

MADDE 6 – (1) Ortopedik engelli müşterilerin kullanımına uygun olan ATM'de;

- ATM'nin erişilebilirlik standartlarına uygun olması,
  - Tekerlekli sandalye ile ATM'ye ulaşmak ve geri dönebilmek için ATM önünde yeterli manevra alanı bulunması,
  - Tekerlekli sandalyeden ATM klavyesine erişebilmek için ATM yüksekliğinin uygun olması,
  - Tekerlekli sandalyenin ATM'ye kolaylıkla yanaşabilmesi için klavyenin altında yeterli alan bulunacak şekilde ATM'nin konumlandırılması, bunun mümkün olmadığı durumlarda ATM'ye yan yaklaşmak için ATM'nin önünde yeterli alan bulundurulması,
  - ATM önünde basamak veya kot farkı varsa, ATM'ye ulaşım için uygun bir rampa veya uygun diğer bir düzenleme oluşturulması,
- sağlanır.

(2) Banka, engelli müşterilerinin sayı, adres ve durumları ile diğer bankaların ortopedik engelli müşterilerin kullanımına uygun ATM'lerinin konumlarını da dikkate alarak, ATM hizmeti sunduğu yerleri bölgelere ayırır ve her bir bölgedeki ATM cihazlarından en az bir tanesinin ortopedik engelli müşterilerin kullanımına uygun olmasını temin eder. Banka, belirlenen ATM'nin merkezilik ve çevre şartları açısından da erişilebilir olmasını ve bölgedeki cihazlar arasında en çok fonksiyona sahip olan ile aynı fonksiyonları yerine getirebilmesini sağlar.

(3) Banka, hizmet sunduğu her 100 ATM'den asgari iki tanesinin ortopedik engelli müşterilerin kullanımına uygun olmasını, bu madde hükümlerine uyumlu hale getirerek sağlar.

(4) Bankalar, ortopedik engelli müşterilerin kullanımına uygun ATM'lerini Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından yürütülecek koordinasyon çerçevesinde farklı illerde konumlandırır.

(5) Ortopedik engelli müşterilerin kullanımına uygun ATM'ler, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve bankalar tarafından internet sayfaları ve varsa mobil uygulamalar vasıtasıyla adres ve ulaşım detayları ile birlikte duyurulur.

Görme engelli müşterilerin erişimi

MADDE 7 – (1) Görme engelli müşterilerin kullanımına uygun ATM'lerde, ekranda gösterilen uyarılar, yönergeler, müşterinin girdilerine ilişkin istenilen onay, hata mesajları gibi bilgilerin sağlanmasına yönelik sesli menü fonksiyonu bulunur.

(2) ATM'lerdeki sesli menü hizmetinin mahremiyeti sağlanır. ATM'lerde sesli menü, kulaklık girişi veya telefon ahizesi gibi bütünsel anlamda erişilebilir bir teknoloji ile sunulur. İşlem öncesinde ya da işlemin herhangi bir aşamasında ATM ekranını kapalı konuma getirme seçeneği sunulur.

(3) ATM'lerde sesli menü kapsamında, asgari olarak bakiye sorgulama, para çekme, para yatırma, kredi kartı borcu sorgulama ve kredi kartı borcu ödeme işlemleri bulunur.

(4) ATM'lerde sesli menülerin gerektirdiği tuşlar üzerinde yer alan sembollerin kabartma olması ve dokunulduğunda diğer tuşlardan ayırt edilebilmesi sağlanır.

(5) ATM'lerde sesli menünün başlatılmasının kolaylıkla keşfedilebilir olması ve ek bir eğitim gerektirmeden kullanılması sağlanır. Kulaklık ile sesli menü sunuluyorsa, kulaklığın takılması ile otomatik olarak sesli menü başlar ve çıkarılması ile otomatik olarak sonlanır.

(6) ATM'lerde sesli menü kapsamında tekrarlama özelliği bulunur ve ses yüksekliğinin müşteri tarafından ayarlanabilmesine imkân tanınır.

(7) Sesli menü için kullanılan ifadelerin ve menü sırasının, tüm bankalarda standart olmasının sağlanmasına özen gösterilir. Bu kapsamdaki koordinasyon Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından yürütülür.

(8) ATM'lere erişim için zemin üzerinde yönlendirmeye yarayan, çevredeki uygulamalarla bütünleştirilmiş, hissedilebilir yürüme yüzeyi işaretleri kullanılır.

(9) Banka, hizmet verdiği tüm ATM'lerini bu maddede yer verilen hükümlere göre görme engelli müşterilerin kullanımına uygun hale getirir.

(10) Yan-yana veya birbirine uzaklığı 50 metreden az olan ATM'lerden sadece bir tanesinin bu maddede yer verilen hükümler ile uyumlu olması yeterlidir. Söz konusu fiziksel uzaklıktaki diğer ATM'ler için bu madde ile uyumluluk şartı aranmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Şubeler, Banka ve Kredi Kartları, POS Cihazları, İnternet Bankacılığı ve Çağrı Merkezleri

Şubelerden sunulan hizmetlerin erişilebilirliğine ilişkin genel ilkeler

MADDE 8 – (1) Şubelerin erişilebilirlik standartlarına uygun olması sağlanır.

(2) Şubeler ve hizmetler, engelli müşterilerin şubeden sunulan tüm hizmetlere farklı bir kişinin yardımına ihtiyaç duymadan erişebilmesini sağlayacak şekilde düzenlenir.

(3) Şubedeki hizmetlerden, engelli müşterilerin öncelikli bir şekilde yararlanabilmeleri sağlanır.

(4) Görme engelli müşteriler, bankacılık hizmetlerine ilişkin sözleşmelerle ilgili bilgi edinme ve inceleme haklarını kullanmaları akabinde sözleşmeye imza atabilirler. Bu kapsamda, kişinin talebi olmaksızın, engelli müşterilere yönelik farklı bir uygulamaya gidilmez.

(5) Banka, şube personelini işaret dili öğrenmesi konusunda teşvik eder. Şubede işaret dili bilen personelin bulunmaması durumunda, müşteriye işaret dili ile anlaşmayı sağlamak üzere görüntülü uzaktan destek sunar.

Görme engelli müşterilerin banka ve kredi kartları ile sunulan hizmetlere erişimi

MADDE 9 – (1) ATM üzerinden yapılan ödemeler hariç olmak üzere, kart ile yapılan çevrim içi ödemelerde; engel bilgisini bankaya iletmış olan görme engelli müşteriler için, kart çıkaran kuruluş tarafından, ödenen tutar bilgisi, müşteriye ekran okuyucu program ile okunabilecek şekilde kısa mesaj üzerinden iletilir.

(2) ATM üzerinden sesli menü kullanılmadan gerçekleştirilen, görme engelli olduğuna dair bilgiyi bankaya iletmış müşterinin hesabında finansal sonuç doğuran işlemlerde, işleme ilişkin bilgi müşteriye ekran okuyucu program ile okunabilecek şekilde kısa mesaj üzerinden iletilir.

(3) Kısa mesaj işleme ilişkin tutarın engelli müşterinin hesabına işlenmesi öncesinde veya işlenmesinin hemen ardından gönderilir.

POS cihazları üzerinden sunulan hizmetlerin erişilebilirliğine ilişkin genel ilkeler

MADDE 10 – (1) POS cihazının kontrol tuşları telefon standardına uygun şekilde konumlandırılır. Tuşlar, boyutları ve aralarındaki mesafe itibarıyla birbirine karıştırılmayacak şekilde yeterli alanda konumlandırılır. Cihazın üzerindeki tuşlardan bazılarında görme engelli müşterilerin kullanımını kolaylaştırmak üzere kabartma benzeri işaretler kullanılır. Tuşların engelli müşterilere zorluk çıkarmayacak şekilde en az fiziksel hareket ve güç gerektirir nitelikte olması sağlanır.

(2) POS ekranları; ışık, karanlık gibi faktörler neticesinde görüntünün kalitesinin düşmesini ve görünmez olmasını önleyecek şekilde seçilir.

Görme engelli müşterilerin internet bankacılığına erişimi

MADDE 11 – (1) İnternet bankacılığı ve mobil bankacılık uygulamalarının erişilebilirlik standartları ile uyumlu olması sağlanır.

(2) Kısa mesaj ile gönderilen tek kullanımlık şifrelerin, gerekli güvenlik sağlanarak, ekran okuyucu program ile uyumlu olması temin edilir.

Çağrı merkezleri üzerinden sunulan hizmetlerin erişilebilirliğine ilişkin genel ilkeler

MADDE 12 – (1) Parola alma, değiştirme gibi işlemler çağrı merkezi haricinde bir metot ile de müşteriye sunulur.

(2) Çağrı merkezi hizmeti sunan bankalar, işitme engelli müşterilerinin yardım alabilecekleri ve kayıp/çalıntı kart bildirimini yapabilecekleri internet üzerinden güvenli bir çevrimiçi yazışma kanalı veya görüntülü uzaktan tercüman hizmeti sunar.

(3) Engel bilgisini bankaya iletmiş olan müşterilere çağrı merkezi üzerinden uygulanan kimlik doğrulaması esnasında, müşterinin engel durumuna uygun bir mekanizma kullanılır. Görme engelli müşterilere tuşlama için tanınan sürenin, müşterinin tuşlama yapabilmesine olanak tanıyacak uzunlukta olması sağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Banka, mevcut hizmet, faaliyet ve sistemlerini 1/1/2018 tarihine kadar bu Yönetmelikte yer alan hükümlere uygun hale getirir. Yürürlük tarihinden sonra sunulan hizmet, faaliyet ve sistemlerin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması zorunludur.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarih itibarıyla, mevcut ATM'ler için onay, iptal, düzeltme ve 5 tuşlarında kabartma sembol bulunması durumunda 7 nci maddeye uyumluluk şartı aranmaz.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

- 22 Haziran 2016 tarih ve 29750 sayılı Resmi Gazete’de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından “Bankaların Kıymetli Maden Alım Satımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” yayımlanmıştır. Bu yönetmelik ile 1 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Bankaların Kıymetli Maden Alım Satımına ve Alacaklarından Dolayı Edindikleri Emtia ve Gayrimenkullerin Elden Çıkarılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” yürürlükten kaldırılmıştır. Bu yönetmelikle bankaların kıymetli maden alım satımına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Konuya ilişkin yönetmelik metni aşağıda yer almaktadır.

BANKALARIN KIYMETLİ MADEN ALIM SATIMINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, bankaların kıymetli maden alım satımına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 57 nci ve 93 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Banka: 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
  - b) BİAŞ: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
- ifade eder.

Bankaların alım ve satımını yapabilecekleri kıymetli madenler

MADDE 4 – (1) Bankalar, kıymetli maden borsalarında işlem gören veya standartları ve nitelikleri Hazine Müsteşarlığı veya BİAŞ tarafından belirlenen ya da bu standartlara ve niteliklere uygunluğu bakımından, üretildikleri rafineriler itibarıyla kabul edilebilirlikleri BİAŞ tarafından teyit edilen kıymetli madenler ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1/8/1951 tarihli ve 1738 sayılı Kararı ile standartları ve nitelikleri belirlenen Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziynet altınlarının alım ve satımı ile vadeli işlem ve opsiyon borsalarında işlem gören ve standart ve nitelikleri yetkili merciler tarafından belirlenen kıymetli madenleri esas alan sözleşmelerin alım ve satımını yapabilirler.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 5 – (1) 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Kıymetli Maden Alım Satımına ve Alacaklarından Dolayı Edindikleri Emtia ve Gayrimenkullerin Elden Çıkarılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

- 22 Haziran 2016 tarih ve 29750 sayılı Resmi Gazete’de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından “Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” yayımlanmıştır. Konuya ilişkin değişiklik metni aşağıda yer almaktadır.

Değişiklik Öncesi	Değişiklik Sonrası	Açıklamalar
<p>Özkaynak unsurlarına uygulanacak indirim esasları</p> <p>MADDE 9 –</p> <p>(8) Aşağıda sayılan kalemler, bu maddenin önceki tüm fıkra hükümleri uygulandıktan sonra bulunan ana sermaye ve katkı sermaye toplamından indirilir.</p> <p>b) Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrasındaki sınırı aşan tutarlar ile bankaların alacaklarından dolayı edinmek zorunda kaldıkları ve aynı madde uyarınca elden çıkarmaları gereken emtia ve gayrimenkullerden edinim tarihinden itibaren <u>beş yıl</u> geçmesine rağmen elden çıkarılamayanların net defter değerleri,</p>	<p>Özkaynak unsurlarına uygulanacak indirim esasları</p> <p>MADDE 9 –</p> <p>(8) Aşağıda sayılan kalemler, bu maddenin önceki tüm fıkra hükümleri uygulandıktan sonra bulunan ana sermaye ve katkı sermaye toplamından indirilir.</p> <p>b) Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrasındaki sınırı aşan tutarlar ile bankaların alacaklarından dolayı edinmek zorunda kaldıkları ve aynı madde uyarınca elden çıkarmaları gereken emtia ve gayrimenkullerden edinim tarihinden itibaren <u>üç yıl</u> içerisinde elden çıkarılamayanların net defter değerleri,”</p>	<p>Yapılan değişiklikle Bankaların özkaynak unsurlarına uygulanacak indirim esaslarında bankaların alacaklarından dolayı edinmek zorunda kaldıkları ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 57 nci maddesi uyarınca elden çıkarmaları gereken emtia ve gayrimenkullerden edinim tarihinden itibaren daha önce beş yıl olarak belirlenen süre üç yıla indirilmektedir.</p> <p>Ancak bu değişiklik, Yönetmeliğin 2 nci maddesi uyarınca 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.</p>

- 22 Haziran 2016 tarih ve 29750 sayılı Resmi Gazete’de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından “KREDİLERİN SINIFLANDIRILMASI VE BUNLAR İÇİN AYRILACAK KARŞILIKLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK” yayımlanmıştır. Bu yönetmelikle 1 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” yürürlükten kaldırılmıştır. 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek yeni yönetmelik bankaların kredilerinin niteliklerine göre sınıflandırılması ve bunlar için ayrılacak karşılıklara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Konuya ilişkin yönetmelik metni aşağıda yer almaktadır.

**KREDİLERİN SINIFLANDIRILMASI VE BUNLAR İÇİN AYRILACAK
KARŞILIKLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, bankaların kredilerinin niteliklerine göre sınıflandırılması ve bunlar için ayrılacak karşılıklara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 37 nci, 53 üncü, 57nci ve 93 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) Canlı alacaklar: Bu Yönetmelik uyarınca Birinci ve İkinci Grup altında sınıflandırılmış kredileri,

- c) Finansal garanti: Borçlunun sözleşmede öngörülen bir ödemesini vadesinde yerine getirememesi sebebiyle, alacaklının maruz kaldığı zararın tazmini için garantiyi veren banka tarafından alacaklıya belirli ödemeler yapılmasını gerektiren sözleşmeyi,
- ç) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,
- d) Karşılıklar: Kredi zararlarının karşılanması amacıyla finansal tablolarında hesaben ayrılarak gider yazılan tutarları,
- e) Krediler: Kanunun 48 inci maddesi uyarınca kredi sayılan işlemler ile bilançonun aktifinde kayıtlı diğer alacakları,
- f) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- g) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- ğ) Net gerçekleşebilir değer: Teminatların, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına göre hesaplanan gerçeğe uygun değerinden; ilgili teminatların elden çıkarılmasıyla doğrudan ilişkilendirilebilecek tahmini tüm maliyetler ile teminat üzerinde banka dışında bir başka tarafın hakkı veya tasarrufu mevcut ise bankanın tasarrufunda bulunmayan tutarların düşülmesi ile bulunan değeri,
- h) Risk Merkezi: Kanunun Ek 1 inci maddesinde belirtilen Risk Merkezini,
- ı) TFRS 9: Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını,
- i) Tüketici kredileri: Gerçek kişilere ait tasarruf mevduatlarına bağlı olarak kullanılan kredili mevduat hesabı kredileri ile bankalar tarafından uygulanan tekdüzen hesap planlarına göre tüketici kredisi olarak izlenen krediler ve gerçek kişilere kredi kartları vasıtasıyla, ticari amaçlı olanlar hariç mal ve hizmet alımı için veya nakit olarak kullanılan kredileri,
- j) Yeniden finansman: Mevcut kredisini ödemekte güçlük çeken veya çekmesi muhtemel olan bir borçluya bu kredinin kısmen veya tamamen ödenmesini sağlamak amacıyla yeni kredi kullanılmasını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kredilerin Sınıflandırılması ve Yeniden Yapılandırılması

Kredilerin sınıflandırılması

MADDE 4 – (1) Bankalar, yurt dışı şubeleri dâhil, kredilerini aşağıda belirtilen esaslara göre sınıflandırarak izlemek zorundadırlar.

a) Birinci Grup-Standart Nitelikli Krediler: Bu grupta;

- 1) Kredilendirilebilir nitelikte finansman yapısına sahip gerçek ve tüzel kişilere kullandırılan,
- 2) Anapara ve faiz ödemeleri, borçlusunun ödeme gücüne ve nakit akımına göre yapılandırılan,
- 3) Ödemeleri süresinde yapılan veya otuz günden fazla gecikmeyen, gelecekte de geri ödeme sorunları beklenmeyen, teminatlara başvurulmaksızın tamamen tahsil edilebilecek nitelikte olan,
- 4) Borçlusunun kredi değerliliğinde zayıflama tespit edilmemiş olan ve
- 5) TFRS 9'a göre on iki aylık beklenen kredi zarar karşılığı uygulamasına tabi olan, krediler sınıflandırılır.

b) İkinci Grup-Yakın İzlemedeki Krediler: Bu grupta;

- 1) Kredilendirilebilir nitelikte finansman yapısına sahip gerçek ve tüzel kişilere kullandırılmış olan, ancak, makroekonomik şartlardaki veya borçlunun faaliyet gösterdiği sektörlerdeki veya bunlardan bağımsız olarak borçluya ilişkin olumsuz gelişmeler nedeniyle borçlusunun ödeme gücünde veya nakit akımında olumsuz gelişmeler gözlenen ya da bunun gerçekleşeceği tahmin edilen veya
- 2) Kredinin kullandırıldığı esnada borçlunun önemli ölçüde finansal risk taşıması gibi nedenlerle yakından izlenmesi gereken veya
- 3) Anapara ve/veya faiz ödemelerinin kredi sözleşmesinde yer alan şartlara uygun olarak yapılmasında sorunlar doğması muhtemel olan ve bu sorunların giderilmemesi durumunda teminatlara başvurulmaksızın borcun tümüyle tahsil edilememe riski bulunan veya
- 4) Borçlusunun kredi değerliliği kredinin verildiği güne göre zayıflamamış olmakla birlikte düzensiz ve kontrolü güç bir nakit akımı yapısına sahip olması nedeniyle zayıflama ihtimali olan veya
- 5) Kredi değerliliğinin zayıflaması olarak yorumlanamayacak nedenlerle anapara ve/veya faiz ödemelerinin tahsili, vadelerinden veya ödenmesi gereken tarihlerden itibaren otuz günden fazla geciken ancak doksan günü geçmeyen veya
- 6) TFRS 9 kapsamında borçlusunun kredi riskinde önemli derecede artış olan veya

7) Geri ödemesi tamamen teminata bağlı olan kredilerde teminatın net gerçekleşebilir değeri alacak tutarının altına düşen veya

8) Birinci Grupta veya İkinci Grupta izlenirken yeniden yapılandırmaya konu edilen ve donuk alacak olarak sınıflandırma koşullarını taşımayan veya

9) Donuk alacak gruplarında izlenirken yeniden yapılandırmaya konu edilen ve 7 nci maddede belirtilen koşulların gerçekleşmesini müteakiben canlı alacak olarak sınıflandırılan, krediler sınıflandırılır.

c) Üçüncü Grup-Tahsil İmkânı Sınırlı Krediler: Bu grupta;

1) Borçlusunun kredi değerliliği bozulmuş olan veya

2) Teminatların net gerçekleşebilir değerinin veya borçlunun özkaynaklarının borcun vadesinde ödenmesini karşılamada yetersiz bulunması nedeniyle teminata başvurulmaksızın tamamının tahsil imkanı sınırlı olan ve gözlenen sorunların düzeltilmemesi durumunda zarara yol açması muhtemel olan veya

3) Anaparanın ve/veya faizin tahsili, vadesinden veya ödenmesi gereken tarihten itibaren doksan günden fazla geciken ancak yüz seksen günü geçmeyen veya

4) Makroekonomik şartlardaki veya borçlunun faaliyet gösterdiği sektörlerdeki veya bunlardan bağımsız olarak borçluya ilişkin olumsuz gelişmeler nedeniyle işletme sermayesi finansmanında veya ilave likidite yaratmada sıkıntılar yaşanması gibi nedenlerle anaparanın ve/veya faizin bankaca tahsilinin vadesinden veya ödenmesi gereken tarihten itibaren doksan günden fazla gecikeceğine kanaat getirilen veya

5) Yeniden yapılandırılarak canlı alacak olarak sınıflandırılan ve bir yıllık izleme süresi içerisinde anapara ve/veya faiz ödemesi otuz günden fazla geciken veya bu izleme süresi içinde bir kez daha yeniden yapılandırmaya tabi tutulan, krediler ve diğer alacaklar sınıflandırılır.

ç) Dördüncü Grup-Tahsili Şüpheli Krediler: Bu grupta;

1) Anaparanın ve/veya faizin tamamının kredi sözleşmesinde yer alan hususlar çerçevesinde teminata başvurulmaksızın tahsilinin sağlanamayacağı muhtemel olan veya

2) Borçlusunun kredi değerliliği ciddi şekilde bozulmuş olan, ancak birleşme, yeni finansman bulma imkânı veya sermaye artırımı gibi olanakların borçlunun kredi değerliliğine ve kredinin tahsil

kabiliyetine yapması beklenen katkı nedeniyle henüz tam anlamıyla zarar niteliği taşımadığı düşünülen veya

3) Anapara ve/veya faizin vadesinden veya ödenmesi gereken tarihten itibaren tahsilinin gecikmesi yüz seksen günü geçen, ancak bir yılı geçmeyen veya

4) Makroekonomik şartlardaki veya borçlunun faaliyet gösterdiği sektördeki veya bunlardan bağımsız olarak borçluya ilişkin olumsuz gelişmeler nedeniyle anapara ve/veya faizin vadesinden veya ödenmesi gereken tarihten itibaren tahsilindeki gecikmenin yüz seksen günü geçmesi beklenen,

krediler sınıflandırılır.

d) Beşinci Grup-Zarar Niteliğindeki Krediler: Bu grupta;

1) Borçlusunun kredi değerliliğinin tümüyle ortadan kalkmış olması nedeniyle tahsil beklentisi bulunmayan veya toplam alacak tutarının ancak ihmal edilebilir bir kısmının tahsil edilmesi beklenen veya

2) Üçüncü ve Dördüncü Gruplarda belirtilen özellikleri taşımakla birlikte, vadesi gelen ve ödenmesi gereken alacak tutarlarının tamamının bir yılı aşacak bir sürede tahsilinin sağlanamayacağı muhtemel olan veya

3) Anaparanın ve/veya faizin ödenmesi gereken tarihten itibaren tahsili bir yıldan fazla gecikmiş olan,

krediler sınıflandırılır.

Donuk alacaklar

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik uygulamasında;

a) 4 üncü madde kapsamında Üçüncü, Dördüncü ve Beşinci Grupta sınıflandırılan veya

b) 23/10/2015 tarihli ve 29511 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kredi Riskine Esas Tutarın İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşımlar ile Hesaplanmasına İlişkin Tebliğ uyarınca borçlusunun temerrüt ettiği kabul edilen veya

c) TFRS 9’a göre borçlunun temerrüdü dolayısıyla ömür boyu beklenen kredi zarar karşılığı uygulamasına tabi olan,

krediler donuk alacak olarak kabul edilir.

(2) Finansal garantiler, alacaklının tazmin talebi riskinin ortaya çıkması veya finansal garantiye esas teşkil eden borçlunun alacaklıya olan yükümlülüğünün birinci fıkradaki koşulları taşıması durumunda nominal tutarları üzerinden donuk alacak olarak sınıflandırılır.

(3) Borçlu cari hesap şeklinde kullanılan ve herhangi bir vade kaydı bulunmayan nakdi krediler;

a) Borçlu cari hesaba ilişkin dönem faizleri ile diğer alacakların vadesinden veya ödenmesi gereken tarihten itibaren doksan günden daha fazla sürede ödenmeyerek anaparaya ilave edilmesi veya

b) Borcun, hesabın kesilmesini izleyen doksan günden fazla sürede ödenmemesi veya

c) Kredi borçlusuna bir başka kredi açılarak tahsili gecikmiş olan anaparanın ve/veya faizlerin yeniden finanse edilmesi veya

ç) Hesap limitinin doksan günden daha fazla kesintisiz olarak aşılması durumunda donuk alacak olarak kabul edilir.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralar uyarınca donuk alacak olarak kabul edilen krediler ilgili donuk alacak gruplarında sınıflandırılır.

(5) Borçlusunun aynı banka tarafından verilmiş birden çok kredisinin mevcut bulunması ve bu kredilerden herhangi birinin yapılan sınıflandırma gereği donuk alacak olarak kabul edilmesi durumunda, söz konusu borçlunun bankadan kullanmış olduğu tüm kredileri donuk alacak olarak aynı grupta sınıflandırılır. Ancak, tüketici kredileri borçlu yerine kredi bazında değerlendirilebilir ve birden fazla tüketici kredisi kullanılmış olan bir borçlunun bu kredilerinden birinin donuk alacak olarak sınıflandırılması halinde, diğer tüketici kredileri bankaca Birinci Grup haricindeki gruplar altında sınıflandırılabilir.

(6) Borçlunun kredilerinin donuk alacak olarak sınıflandırılması halinde, borçlunun dâhil olduğu risk grubu içerisinde yer alan diğer borçluların kredi değerliliği de sınıflandırma tarihinde ayrıca değerlendirilir ve 4 üncü maddede belirtilen koşulların taşınması halinde bunların kredileri de donuk alacak olarak sınıflandırılır.

Yeniden sınıflandırma

MADDE 6 – (1) Bankalar, azami üç aylık bilanço dönemleri itibarıyla olmak üzere veya bu süreye bağlı kalmaksızın makroekonomik şartlarda veya borçlunun faaliyet gösterdiği sektörlerde veya bunlardan bağımsız olarak borçluya ilişkin koşullarda bankaya olan yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde risk doğuran herhangi bir gelişme ortaya çıktığında, kredi verilmesi aşamasında

yaptıkları kredi ve risk analizinden bağımsız şekilde, kredileri 4 üncü maddede belirtilen hususlar bakımından inceleyerek kredilerinin yeniden sınıflandırılıp sınıflandırılmayacağını değerlendirirler.

(2) Üçüncü fıkrada belirtilen donuk alacağın canlı olarak sınıflandırılmasına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, donuk ve canlı alacakların alt grupları arasında daha yüksek kredi değerliliğini gösteren gruplarda yeniden sınıflandırılması için 4 üncü maddede ilgili grup için belirtilen koşulların taşınması zorunludur.

(3) Donuk alacakların canlı alacak olarak yeniden sınıflandırılması için aşağıdaki koşulların tamamının sağlanmış olması zorunludur:

a) Kredinin donuk alacak grubunda sınıflandırılmasına neden olan gecikmiş ödemelerin tamamının teminatlara başvurulmaksızın tahsil edilmiş olması.

b) Yeniden sınıflandırma tarihi itibarıyla ödemesi gecikmiş herhangi bir alacağın bulunmaması ve (a) bendinde belirtilen ödemeler hariç olmak üzere, bu tarihten önceki son iki ödemenin vadesinde ve eksiksiz yapılmış olması.

c) 4 üncü maddede belirtilen Birinci veya İkinci Grupta sınıflandırma koşullarının sağlanmış olması.

(4) Kısmen aktiften silinen veya teminatı bankaca kredi borcuna karşılık olarak edinilen veya aynı olarak ödeme yapılan krediler canlı alacak olarak sınıflandırılmaz.

Yeniden yapılandırma

MADDE 7 – (1) Canlı veya donuk alacaklar için uygulanabilen yeniden yapılandırma, kredi borçlusunun ödemelerinde karşılaştığı veya karşılaşması muhtemel olan finansal güçlükler nedeniyle borçluya tanınan ve geri ödeme sıkıntısı çekmeyen bir borçluya tanınmayacak olan imtiyazları ifade eder. Borçluya sağlanan imtiyazlar, finansal güçlük nedeniyle yükümlülüklerini yerine getiremeyen ya da getiremeyecek olan borçlu lehine;

a) Kredi sözleşmesi koşullarının değiştirilmesi veya

b) Kredinin kısmen veya tamamen yeniden finanse edilmesidir.

(2) Aşağıdaki durumlarda, borçluya imtiyaz tanındığı kabul edilir:

a) Yeniden yapılandırma öncesi ve sonrası sözleşme koşulları arasında finansal güçlük yaşayan veya yaşaması muhtemel olan borçlu lehine farklılıklar bulunması.

b) Yeniden yapılandırma kapsamında yapılan yeni sözleşmede, yeniden yapılandırma tarihinde benzer riskprofiline sahip diğer borçlulara sağlanarlardan daha avantajlı koşulların yer alması.

(3) Kredi sözleşmesinde yer alan ve finansal güçlük yaşayan borçluya imtiyaz tanınmasını sağlayan hükümlerin uygulanması da yeniden yapılandırma olarak kabul edilir.

(4) Aşağıdaki durumların varlığı halinde, aksi ispatlanana kadar, kredinin yeniden yapılandırıldığı kabul edilir:

a) Kredi donuk alacak olarak izlenmemekle birlikte, yeniden yapılandırma öncesindeki üç aylık dönemde kredinin anapara ve/veya faizinin tamamen veya kısmen ödenmesinde otuz günü aşan gecikme olması veya yeniden yapılandırmanın gerçekleşmemesi durumunda ödemelerin tamamında veya bir kısmında otuz günün üzerinde gecikme olmasının muhtemel olması.

b) Banka tarafından yeni bir kredi kullanılmasıyla eş anlı veya yakın zamanlı olarak, borçlunun yeni kullanılan bir krediyi yeniden finansman öncesindeki üç aylık dönemde anapara ve/veya faiz ödemesi otuz güne kadar gecikmiş başka bir kredisini ödemek için kullanması.

c) Anapara ve/veya faiz ödemeleri otuz güne kadar gecikmiş veya sözleşme hükmünün uygulanmaması halinde ödemelerinde otuz güne kadar gecikme olması muhtemel olan borçlu bakımından, kredi sözleşmesinde yer alan ve borçluya imtiyaz tanınmasını sağlayan bir hükmün uygulanması.

(5) Aşağıdaki koşulların tümünün sağlanması halinde, yeniden yapılandırılmış bir donuk alacak İkinci Grup altında yeniden yapılandırılmış bir alacak olarak sınıflandırılır:

a) Borçlunun finansal durumunun değerlendirilmesi sonucunda donuk alacak olarak sınıflandırma koşullarının ortadan kalktığı tespit edilmesi.

b) Yeniden yapılandırma sonrasında en az bir yıl süreyle donuk alacak olarak izlenmesi.

c) Yeniden yapılandırma sonrasında İkinci Gruba alındığı tarih itibarıyla anapara ve/veya faiz ödemelerinde herhangi bir gecikme olmaması ve gelecekteki ödemelerin zamanında yapılmasına dair herhangi bir şüphe bulunmaması.

ç) Yeniden yapılandırmaya konu edilen krediye ilişkin gecikmiş ödemelerin ve/veya aktiften silinmiş anapara tutarlarının tahsil edilmiş olması.

(6) Beşinci fıkrada belirtilen koşulların gerçekleşmesi sebebiyle İkinci Grup altında yeniden yapılandırılmış alacak olarak sınıflandırılan ve canlı olmakla birlikte İkinci Grup altında yeniden yapılandırılmış alacak olarak sınıflandırılan krediler aşağıdaki koşulların tümünün sağlanması halinde yeniden yapılandırma kapsamından çıkarılır:

- a) Sınıflandırma tarihinden itibaren en az bir yıl süreyle İkinci Grup altında yeniden yapılandırılmış alacak olarak izlenmiş olması.
- b) Bir yıllık izleme süresinde kalan anapara ve faiz ödemelerinin en az yüzde onunun (%10) ödenmiş olması.
- c) İzleme süresi içinde, borçluya kullandırılan herhangi bir kredinin anapara ve/veya faiz ödemelerinde otuz günden fazla gecikme olmaması.
- ç) Yeniden yapılandırmaya neden olan finansal güçlüğü ortadan kalkmış olması.
- (7) Kanunun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan bankanın dâhil olduğu risk grubundaki gerçek ve tüzel kişilere kullandırılan krediler, bu maddede belirtilen esaslar dâhilinde yeniden finansman sağlanmaması kaydıyla yeniden yapılandırılabilir.

Diğer hususlar

MADDE 8 – (1) Bankaların kredi sınıflandırmasına ilişkin değerlendirmeyi kredi bazında yapması esastır. Ancak, tür, kredi riski derecelendirme notu, teminat, kullandırma tarihi, vadeye kalan süre, sektör, borçlunun coğrafi konumu ve kredi teminat oranı gibi ortak kredi riski özelliklerine sahip küçük bakiyeli krediler, bu Yönetmelik hükümlerine göre sınıflandırılmaları bakımından birlikte değerlendirilebilir.

(2) Türkiye Muhasebe Standartları uyarınca gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen finansal varlıklar, bu varlıkları ihraç edenlerin kredi değerliliklerinde ve risk özelliklerindeki değişime ve bunların kullandıkları kredilerin donuk alacak olarak sınıflandırılmasına bağlı olarak 4 üncü madde uyarınca yeniden değerlendirilerek ilgili donuk alacak grubunda sınıflandırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel ve Özel Karşılıklar

TFRS 9 kapsamında karşılık ayrılması

MADDE 9 – (1) Bankaların kredileri için TFRS 9 kapsamında karşılık ayırmaları esastır.

(2) Bu Yönetmelik uygulamasında TFRS 9 kapsamında ayrılan karşılıklardan;

- a) On iki aylık beklenen kredi zarar karşılığı tutarları ve borçlunun kredi riskinde önemli derecede artış nedeniyle ayrılan ömür boyu beklenen kredi zarar karşılığı tutarları genel karşılık olarak,

b) Borçlunun temerrüdü dolayısıyla ayrılan ömür boyu beklenen kredi zarar karşılığı tutarları özel karşılık olarak, addedilir.

(3) TFRS 9'a göre karşılık ayıran bankalarca, krediler tanımında yer almakla birlikte, TFRS 9 kapsamına girmeyen krediler için bu Yönetmelik uyarınca ayrıca bir karşılık ayrılması zorunluluğu yoktur.

(4) Bankalar, birinci fıkra uyarınca beklenen kredi zararı için ayıracakları karşılıkları hesaplarken ülke ve transfer risklerini de dikkate alır.

(5) Kurul, kredilerin büyüklüğü, türü, vadesi, para birimi, faiz yapısı, kullandırıldığı sektör ve coğrafi dağılımı, teminatları ile benzeri hususlarda zaman içerisinde gözlenen yoğunlaşmaları, kredi risk düzeyini ve yönetimini dikkate alarak, banka veya kredi bazında bankalardan bu madde uyarınca ayrılan karşılıklardan daha yüksek tutarda karşılık ayrılmasını isteyebilir.

(6) Kurul, bankanın detaylı gerekçelerini içeren başvurusu üzerine, faaliyetlerini de dikkate alarak yapacağı değerlendirmeye göre banka bazında karşılıkların TFRS 9 yerine, 10 uncu, 11 inci, 13 üncü ve 15 inci maddeler kapsamında ayrılmasına karar verebilir.

TFRS 9 uygulamayan bankalarca ayrılacak genel karşılıklar

MADDE 10 – (1) TFRS 9 uygulamayan bankalar;

a) Standart nitelikli nakdi kredileri toplamının en az binde on beşi (%1,5) oranında,

b) Yakın izlemedeki nakdi kredileri toplamının en az yüzde üçü (%3) oranında,

olmak üzere, gerçekleşmiş olmakla birlikte henüz kredi bazında tespit edilmemiş kredi zararlarını karşılayacak düzeyde genel karşılık ayırırlar.

(2) Bankalar, birinci fıkra uyarınca ayrılacak genel karşılıklara ilave olarak ülke ve transfer riskleri için de ayrıca genel karşılık ayırırlar.

(3) Gayrinakdi krediler, taahhütler ve türev finansal araçlar 23/10/2015 tarihli ve 29511 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre hesaplanan risk tutarı üzerinden, nakdi krediler için geçerli olan genel karşılık oranı uygulanmak suretiyle genel karşılık hesaplamasında dikkate alınır.

(4) Rehin veya temlik sözleşmesi düzenlenmiş olması kaydıyla nakit, mevduat, katılım fonu ve altın depo hesapları, banka nezdinde saklanan altın, Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetimi ve Türkiye

Cumhuriyet Merkez Bankasınca ihraç edilen borçlanma araçları ve bunların fon kullanıcısı olduğu kira sertifikaları ile bunlar tarafından verilen garanti ve kefaletler teminat alınmak suretiyle kullanılan krediler ile Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetimine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına kullanılan krediler genel karşılık hesaplamasında dikkate alınmaz.

(5) Kurul, kredilerin büyüklüğü, türü, vadesi, para birimi, faiz yapısı, kullandırıldığı sektör ve coğrafi dağılımı, teminatları ile benzeri hususlarda zaman içerisinde gözlenen yoğunlaşmaları, kredi risk düzeyini ve yönetimini dikkate alarak, banka veya kredi bazında birinci fıkrada belirtilen oranlardan daha yüksek genel karşılık oranları belirleyebilir.

TFRS 9 uygulamayan bankalarca ayrılacak özel karşılıklar

MADDE 11 – (1) Donuk kredilerden;

- a) Üçüncü Grupta sınıflandırılanların en az yüzde yirmisi (%20),
- b) Dördüncü Grupta sınıflandırılanların en az yüzde ellisi (%50),
- c) Beşinci Grupta sınıflandırılanların yüzde yüzü (%100),

oranında olmak üzere gerçekleşen kredi zararını karşılayacak tutarda özel karşılık ayrılır.

(2) Bankalar, birinci fıkra uyarınca gerçekleşen kredi zararı için ayıracakları özel karşılıkları hesaplarken ülke ve transfer risklerini de dikkate alır.

(3) 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen varlıklar için ilgili hesaplarda izlendikleri sürece ayrılmış bulunan değer düşüş karşılığı tutarları,

- a) Bu varlıkların Üçüncü, Dördüncü veya Beşinci Grup krediler içinde sınıflandırılması halinde ayrılması gereken özel karşılıklara ilişkin hesaplara aktarılır;
- b) Ayrılması gereken özel karşılık tutarından az ise ilave özel karşılık ayrılır; fazla ise bu karşılık tutarı özel karşılık olarak korunur.

(4) 5 inci maddenin beşinci fıkrası uyarınca, bir kredi müşterisinin herhangi bir nakdi kredisinin donuk alacak haline dönüşmesi nedeniyle gayrinakdi kredisinin veya bu müşteriyle ilgili olarak "Türev Finansal Araçlardan Alacaklar" hesaplarında izlenen tutarların da donuk alacak kapsamına alınması durumunda, bunlar için Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre hesaplanan risk tutarı üzerinden özel karşılık ayrılır. Ancak, gayrinakdi kredinin veya türev finansal araçlardan alacakların nakde dönüştüğü andan itibaren, nakde dönüşen tutarın tamamı donuk alacak olarak dikkate alınır.

(5) Kurul, kredilerin büyüklüğü, türü, vadesi, para birimi, faiz yapısı, kullandırıldığı sektör ve coğrafi dağılımı, teminatları ile benzeri hususlarda zaman içerisinde gözlenen yoğunlaşmaları, kredi risk düzeyini ve yönetimini dikkate alarak, banka veya kredi bazında bu maddede belirtilen oranlardan daha yüksek özel karşılık oranları belirleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Teminatlar

Teminatlara ilişkin genel esaslar

MADDE 12 – (1) Bankalar, aldıkları teminatların bu Yönetmelik uygulamasında dikkate alınmasında, 11/7/2014 tarihli ve 29057 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik uyarınca yayımlanan Bankaların Kredi Yönetimine İlişkin Rehber’de yer alan teminat ve garantilerin yönetimine ilişkin ilkeleri dikkate alırlar.

(2) Hukuki olarak geçerliliği ve bağlayıcılığı olmayan sözleşmelere dayalı olarak alınan teminatlar bu Yönetmelik uygulamasında dikkate alınmaz. Teminata ilişkin sözleşmelerin ilgili tarafların yerleşik olduğu ülkelerdeki bağlayıcılığı da hukuki açıdan incelenir.

(3) Kredi değerliliği bulunmayan gerçek kişilerden ve tüzel kişilerden alınan kefalet ve garantiler ile bu kişilerce keşide edilen senet ve çek niteliğindeki kıymetler bu Yönetmelik uygulamasında teminat olarak değerlendirilmez.

TFRS 9 uygulamayan bankalarca teminatların dikkate alınması

MADDE 13 – (1) TFRS 9 uygulamayan bankalar, kredilerine ilişkin teminatları aşağıda belirtilen teminat grupları itibarıyla sınıflandırarak takip etmek zorundadır.

a) Birinci Grup Teminatlar;

- 1) Rehin veya temlik sözleşmesi düzenlenmiş olması kaydıyla nakit, mevduat, katılım fonu ve altın depo hesaplarını, kredi kartından doğan üye işyeri alacaklarını ve banka nezdinde saklanan altını,
- 2) Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetimi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca ihraç edilen borçlanma araçları ve bunların fon kullanıcısı olduğu kira sertifikaları ile bunlar tarafından verilen garanti ve kefaletleri,

- 3) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca yüzde sıfır (%0) risk ağırlığına tabi kuruluşlarca ihraç edilen borçlanma araçları, bunların fon kullanıcısı olduğu kira sertifikaları ile bunlar tarafından verilen garanti ve kefaletleri,
- 4) Avrupa Merkez Bankasınca ya da bu Bankanın kefaletiyle ihraç edilen borçlanma araçları ile bu Banka tarafından verilen garanti ve kefaletleri,
- 5) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen menkul kıymetlere dayalı olarak yapılan repo işlemlerinden sağlanan fonları ve bu menkul kıymetleri içeren yatırım fonu katılma paylarını,
- kapsar.
- b) İkinci Grup Teminatlar;
- 1) Altın haricindeki kıymetli madenleri,
- 2) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca %20 risk ağırlığına tabi kuruluşlar tarafından ihraç edilen borçlanma araçları, bunların fon kullanıcısı olduğu kira sertifikaları ile bunlar tarafından verilen garanti ve kefaletleri,
- 3) Türkiye'de faaliyette bulunan bankalarca verilen garanti, kefalet, teminat mektubu, aval, kabul ve cirolar,
- 4) Türkiye'de faaliyette bulunan bankalarca ihraç edilen borçlanma araçları ile ipotek teminatlı menkul kıymetleri ve varlık teminatlı menkul kıymetleri ve bunların fon kullanıcısı oldukları kira sertifikalarını,
- 5) Borsada işlem gören pay senetlerini,
- 6) Borçlu tarafından ihraç edilenler hariç olmak üzere, Türkiye'de kurulu özel sektör kuruluşları tarafından ihraç edilen borçlanma araçlarını, ipotek teminatlı menkul kıymetleri, varlık teminatlı menkul kıymetleri ve bunların fon kullanıcısı oldukları kira sertifikalarını,
- 7) Kredi riskine karşı koruma sağlayan kredi türev anlaşmalarını,
- 8) Gerçek ve tüzel kişilerin kamu kurumları nezdinde doğmuş istihkak alacaklarının temliki veya rehnini,
- 9) Kredi Garanti Fonu A.Ş. tarafından verilen ve Hazine Müsteşarlığının desteğini haiz olmayan kefaletleri,
- kapsar.
- c) Üçüncü Grup Teminatlar;

- 1) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca %50 risk ağırlığına tabi kuruluşlar tarafından ihraç edilen borçlanma araçları, bunların fon kullanıcısı olduğu kira sertifikaları ile bunlar tarafından verilen garanti ve kefaletleri,
  - 2) Emtiyai temsil eden kıymetli evrak ile rehinli her türlü emtia ve menkulleri,
  - 3) Gayrimenkul ipoteklerini,
  - 4) Deniz konşimentosuna veya taşıma senedine dayalı ya da ihracat kredi sigortası poliçesi kapsamında sigortalanmış ihracat vesaikini,
  - 5) Ticari alacak sigortası poliçelerini,
  - 6) Borsada işlem görmeyen pay senetlerini,
- kapsar.
- ç) Dördüncü Grup Teminatlar;
- 1) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca %100 risk ağırlığına tabi kuruluşlar tarafından ihraç edilen borçlanma araçları, bunların fon kullanıcısı olduğu kira sertifikaları ile bunlar tarafından verilen garanti ve kefaletleri,
  - 2) Ticari işletme rehnini,
  - 3) Diğer ihracat vesaikini,
  - 4) Taşıt rehni, ticari taşıt hat rehni ve ticari taşıt plaka rehnini,
  - 5) Uçak veya gemi ipotegini,
  - 6) Kredi değerliliği borçlununkinden daha yüksek gerçek kişilerin ve tüzel kişilerin kefaletlerini,
  - 7) Kredi değerliliği borçlununkinden daha yüksek gerçek kişilerden ve tüzel kişilerden alınan senet ve çekleri,
- kapsar.
- d) Beşinci Grup Teminatlar, ilk dört grup dışında kalan teminat türlerini kapsar.
- (2) Finansal kiralama işlemlerinde kiralayan sıfatıyla bankanın mülkiyetinde bulunan varlıklar, bu maddede belirlenmiş bulunan niteliklerine uygun teminat gruplarına göre dikkate alınır.
- (3) Yatırım fonu katılma payları, katılma paylarını ihraç eden fonun içerdiği para ve sermaye piyasası araçlarının ağırlıkları oranında ilgili teminat gruplarında dikkate alınır.

Teminatların değerlendirilmesi

MADDE 14 – (1) TFRS 9 uygulayan ve uygulamayan bankalarca teminatların değerlendirilmesine ilişkin olarak aşağıdaki esaslar dikkate alınır.

- a) Karşılık hesaplamasında teminatlar net gerçekleşebilir değer üzerinden dikkate alınır.
  - b) Bankalar 6/9/2014 tarihli ve 29111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğ kapsamında kredi riski azaltım tekniği olarak dikkate alınabilecek nitelikteki teminatlarını bu tebliğde yer verilen esas ve usullere göre değerlemeye tabi tutar.
  - c) Bankalar, Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğ kapsamında kredi riski azaltım tekniği olarak dikkate alınamayacak nitelikteki teminatlarını, teminat türleri ile kredilerin vadesine göre belirleyecekleri makul aralıklarla değerler. Bankalar teminatların değerlendirilme sıklıklarına ilişkin politikalarını gerekçeleri ile belgelerir.
  - ç) Bankalar (b) ve (c) bentlerinden bağımsız olarak teminatın değerini etkileyecek bir risk doğuran herhangi bir gelişme ortaya çıktığında teminatlarını önemli ölçüde değer düşüklüğüne maruz kalıp kalmadıklarının tespiti bakımından değerlendirir.
  - d) Donuk alacak olarak sınıflandırılan kredilerin gayrimenkul ipoteği niteliğindeki teminatları, sınıflandırma tarihini takip eden ay sonuna kadar bu maddedeki esaslar çerçevesinde yeniden değerlemeye tabi tutulur.
  - e) Kredi değerliliği bulunan gerçek ve tüzel kişilerden alınan kefaletlerin değerlendirilmesinde, kefalet veya yükümlülük tutarları yerine bu kişilerin ödeme güçleri dikkate alınır. Ödeme gücünün belirlenmesi, kredi istihbarat birimlerinin değerlendirmelerinden ve Risk Merkezi kayıtlarından da faydalanılarak söz konusu kefillerin ya da garanti verenlerin, mali ve ekonomik gücünün parasal olarak ölçülmesi suretiyle yapılır.
  - f) İşletme rehni niteliğindeki teminatların değerlendirilmesinde, gerçeğe uygun değer tespitinde ikinci el piyasa fiyatları veya sigortaya tabi olanlar için sigortaya esas bedel kullanılır. Tespit edilen bedelin rehne konu tutardan düşük çıkması halinde, düşük çıkan bedel dikkate alınır.
- (2) Kurul, TFRS 9 uygulamayan bankalar için piyasa koşullarındaki gelişmeler ile teminat türlerindeki yoğunlaşmaları ve teminatların kredi zararlarını karşılama kapasitesini göz önünde bulundurarak, özel karşılık hesaplamasında, teminatların banka bazında veya sektör genelinde net

gerçekleşebilir değerlerinden daha düşük bir tutar üzerinden dikkate alınmasını teminen farklı oranlar belirlemeye yetkilidir.

Teminatların özel karşılık hesaplamasında dikkate alınması

MADDE 15 – (1) TFRS 9 uygulamayan bankalar 11 inci madde gereği ayırmaları gereken özel karşılıkların hesaplamasında teminatları aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre dikkate alır.

a) Özel karşılığa tabi alacak tutarı, teminatların 14 üncü maddeye göre belirlenen net gerçekleşebilir değerleri aşağıdaki tabloda belirtilen dikkate alınma oranlarında donuk alacak tutarından indirilerek hesaplanır. Özel karşılığa tabi alacak tutarının belirlenmesi işlemi, her bir borçlu için bankanın münferit alacağı ve teminatlarının net gerçekleşebilir değerleri esas alınarak yapılır.

Birinci Grup Teminatlar	Yüzde yüz (%100)
İkinci Grup Teminatlar	Yüzde seksen (%80)
Üçüncü Grup Teminatlar	Yüzde altmış (%60)
Dördüncü Grup Teminatlar	Yüzde kırk (%40)
Beşinci Grup Teminatlar	Yüzde yirmi (%20)

b) Teminatın net gerçekleşebilir değerinin donuk alacak tutarını aşan kısmı özel karşılık hesaplamasında dikkate alınmaz.

c) Donuk alacağına ilişkin olarak farklı gruplarda yer alan teminat türlerinin bulunması halinde;

1) Özel karşılığa tabi olan alacak tutarının belirlenmesinde 13 üncü maddede belirtilen grup sıralamasına göre enlikit kabul edilen teminat grubundan başlanır.

2) Her bir teminat türünün ayrı ayrı net gerçekleşebilir değerlerinin kalan donuk alacak tutarını aşmadığı kontrol edilir.

3) Hesaplama birinci olarak ele alınan teminat türünün net gerçekleşebilir değerinin, en fazla donuk alacak tutarına eşit olan kısmı, bu teminata ait dikkate alınma oranı ile çarpılarak donuk alacak için özel karşılığın uygulanmayacağı kısım bulunur. Aynı teminat türünden olmaması kaydıyla, önce aynı gruptaki, müteakiben diğer gruplardaki teminat türleri için de aynı işlem kalan donuk alacak bakiyesi üzerinden ayrı ayrı ve sırasıyla tekrarlanır.

4) Bu işlemlerin sonucunda, donuk alacağına ilişkin olarak özel karşılık uygulanacak bir tutar kalırsa, bu kalan tutar üzerinden özel karşılık ayrılır.

Bankaların alacaklarından dolayı edindikleri varlıklar

MADDE 16 – (1) Bankalar, alacaklarından dolayı edindikleri emtia ve gayrimenkulleri, ilgili Türkiye Muhasebe Standartlarına göre muhasebeleştirir.

(2) Bankalar alacaklarından dolayı edindikleri emtia ve gayrimenkulleri edinim tarihinden itibaren üç yıl içerisinde elden çıkarırlar.

(3) Bankalar, alacaklarından dolayı edindikleri gayrimenkulleri, Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen sınırı ve bankacılık faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duydukları sayı ve büyüklüğü aşmamak ve gerekçelerini denetime hazır bulundurmaları kaydıyla kendi kullanımları için tahsis edebilir. Bankalar, bankacılık faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duydukları sayı ve nitelikte olması koşuluyla alacaklarından dolayı edindikleri emtiayı, kendi kullanımlarına tahsis edebilir.

Gelir kaydı

MADDE 17 – (1) TFRS 9’u uygulamayan bankalarca bu Yönetmeliğe göre donuk alacak olarak kabul edilen krediler değerlemeye tabi tutulmaz ve bunlar için faiz tahakkuku ve reeskontu yapılmaz. Donuk alacak haline dönüşen alacaklar için daha önce yapılmış bulunan faiz tahakkukları, reeskontları ve değerlendirme farkları ilgili gelir hesabı aynı tutarda borçlandırılarak muhasebe kayıtları üzerinde iptal edilmek suretiyle kapatılır. Katılım bankalarının yabancı para katılma hesaplarından kullanılan yabancı para kredilerin riski katılma hesaplarına ait olan kısmı cari kurlarla değerlendirilebilir. Faiz tahakkukları, reeskontları ve değerlendirme farklarının iptal edilmek suretiyle kapatılması özel karşılık ayrılması hükmündedir.

(2) TFRS 9 uygulayan bankalar bu Yönetmeliğe göre donuk alacak olarak kabul edilen finansal varlıkları için hesapladıkları faiz tahakkukları, reeskontları ve değerlendirme farklarını finansal tablo dipnotlarında açıklar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Belgelendirme ve Sistem

Belgelendirme ve sistem

MADDE 18 – (1) Bankaların, karşılık tutarlarını, kendi içsel politikaları, Türkiye Muhasebe Standartları ve Kurum tarafından çıkarılan düzenleme ve rehberler ile uyumlu bir biçimde

belirlemeye yönelik olarak ölçekleri ve işlemlerinin karmaşıklığına uygun iç sistemleri kurması zorunludur. Bu sistemlerin kurulması ve işlerliğinin sağlanması, banka üst yönetiminin sorumluluğundadır.

(2) Bankalar, bu Yönetmelikte yer alan kredilere ilişkin sınıflandırmalar ile kendi içsel politikalarına göre oluşturdukları derecelendirme sistemi arasında eşleştirmeyi yapmak ve bunu denetime hazır bulundurmaları zorundadır.

(3) Bankalar, donuk alacağın canlı olarak sınıflandırılmasına, donuk veya canlı alacakların alt grupları arasında daha yüksek kredi değerliliğini gösteren grupta yeniden sınıflandırılmasına ve ayrılan karşılık tutarlarına ilişkin değerlendirmelerini belgelendirmek ve denetime hazır bulundurmaları zorundadır.

(4) Bankalar, İkinci Grupta yer alan kredileri gecikme gün sayısına göre 0-30, 31-60 ve 61-90 gün olmak üzere üç ayrı alt grupta izlemek için gerekli alt yapıyı oluşturur. Bu kredilerin yakından izlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve politikaların oluşturulması banka üst yönetiminin sorumluluğundadır.

(5) Borçlusuna herhangi bir imtiyaz sağlamayan sözleşme değişikliklerinde, bu değişikliklerin yapılma gerekçesi bankalarca belgelendirilir.

(6) Bankalar, canlı veya donuk alacaklar altında sınıflandırılan yeniden yapılandırılmış kredilerin izlenmesine ve raporlanmasına yönelik gerekli sistemi oluşturur.

(7) Bankalar, donuk alacak olarak sınıflandırılan kredilerin teminatlarından yapılan tahsilat tutarlarını teminat türü bazında takip etmek için gerekli sistemi kurar.

(8) Bankalar, gerçek ve tüzel kişilerden alınan garanti ve kefaletler ile bunlar tarafından keşide edilen senet ve çeklerin teminat olarak dikkate alınması durumunda bu kişilerin kredi değerliliğine ilişkin değerlendirmeleri denetime hazır bulundurur.

(9) 6 ncı maddenin birinci fıkrası kapsamında, bankalar tutarı beş yüz bin Türk Lirasını aşan krediler ile her halde tutar olarak en büyük ilk iki yüz krediye ilişkin yapacakları değerlendirme sonuçlarını gerekçeleri ile beraber belgelendirmek ve denetime hazır bulundurmaları zorundadır.

(10) Bankalar, bu Yönetmeliğe göre sınıflandırılmış kredileri ilgisine göre, 26/1/2007 tarihli ve 26415 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğde veya 26/1/2007 tarihli ve 26415 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Katılım

Bankalarınca Uygulanacak Tekdüzen Hesap Planı ve Zihnamesi Hakkında Tebliğde belirtilen hesaplarda izlemek zorundadır.

ALTINCI BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Katılım bankalarınca kullanılan fonlar

MADDE 19 – (1) Katılım bankalarınca katılma hesaplarından sağlanan finansmanlar için bu Yönetmelik hükümleri uyarınca ayrılan özel ve genel karşılıklar gider hesapları ile katılma hesaplarına, 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin ilgili hükmü uyarınca belirlenen zarara katılma oranlarına göre yansıtılır.

(2) Katılım bankaları, ayrılan karşılıkların katılma hesapları payına düşen kısmını 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri saklı kalmak ve genel kurullarınca uygun görülme kaydıyla gider hesaplarına yansıtabilirler.

(3) Katılım bankaları, Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin ilgili hükmü uyarınca düzenlenecek katılma hesabı sözleşmeleri ile tevsih edilmesi kaydıyla, katılma hesaplarına dağıtılacak kâr tutarlarının yüzde beşine kadar olan kısmını, katılma hesapları kaynaklı kredilere ilişkin terkin edilen alacaklardan yapılan tahsilatlarla özel karşılıklar ve genel karşılıkların katılım payı iptallerini özel ve genel karşılıklar ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu priminin katılma hesapları payına düşen kısmının karşılanmasında kullanılmak üzere rezerv olarak ayırabilirler.

(4) Bu Yönetmelikte geçen faiz ibareleri, Kanunun 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen katılım bankaları tarafından kullanılan fonlar bakımından kâr payını ifade eder.

Rehberler

MADDE 20 – (1) Kurul, bu Yönetmeliğin uygulamasına ilişkin rehberler çıkarmaya yetkilidir.

İstisnalar

MADDE 21 – (1) İlgili kanun, kararname ve tebliğlerle teşkil edilmiş fonlardan yetkili mercilerin talimatı ile tahsis olunan ve riski aracı bankalara ait bulunmayan krediler, bankaların “Kamu Kurum ve Kuruluşlarından Alacaklar” hesaplarında izlenen alacak tutarları, mülga 70 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununun ve mülga 4389 sayılı Bankalar Kanununun ilgili maddelerine göre tasfiye yoluyla başka bir bankaya intikal eden alacaklar ile 25/3/1987 tarihli ve 3332 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan işlemler için özel ve genel karşılık oranları yüzde sıfır olarak dikkate alınır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 22 – (1) 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bankalar, durumlarını 1/1/2018 tarihine kadar 9 uncu maddeye uygun hale getirmek zorundadır.

(2) Kurul, bankanın detaylı gerekçelerini içeren başvurusu üzerine yapacağı değerlendirmeye göre banka bazında TFRS 9 uygulamasına geçilmesi konusunda ilave süre tanınmasına karar verebilir.

Genel karşılık oranlarına ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 10 uncu maddenin birinci fıkrasındaki genel karşılık oranları 1/1/2018 tarihine kadar aşağıdaki şekilde uygulanır:

- Standart nitelikli nakdi kredileri toplamının en az yüzde biri (%1) oranında.
- Yakın izlemedeki nakdi kredileri toplamının en az yüzde ikisi (%2) oranında.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

